

B – NỘI DUNG HOÁ HỌC

I. SO SÁNH NỘI DUNG CT CÁC CHƯƠNG II, III VÀ IV CỦA KHTN 6 VỚI CÁC NỘI DUNG TƯƠNG ỨNG CỦA CÁC CHƯƠNG TRONG CT THCS HIỆN HÀNH

Trong CT hiện hành, môn Hoá học chỉ được học bắt đầu ở lớp 8, muộn hơn so với Vật lí và Sinh học. Một số nội dung trong CT KHTN 6 có ở môn Sinh học và Vật lí 6 trong CT cũ. Để tránh sự trùng lặp nên những nội dung này sẽ được tập trung ở chương II, III và IV liên quan đến Chất, Ứng dụng của chất và Sự tách chất. Đây là cách tiếp cận mới nhất, nhằm phát triển PC, NL HS đồng thời truyền tải thông điệp của bộ sách “Kết nối tri thức với cuộc sống”. Qua mỗi bài học HS sẽ được học quy luật KHTN rồi vận dụng vào những vấn đề có liên quan trong đời sống. Các nội dung được trình bày ở CT Hoá học có trong suốt CT Hoá học THCS hiện hành. Các nội dung được trình bày ở CT KHTN 6 ở mức độ sơ lược theo cách quan sát, tìm hiểu, chưa cần đi sâu vào bản chất hay yêu cầu giải thích.

CT KHTN 6		Những phần tương ứng của Hoá học THCS	
Tên chương	Nội dung cơ bản	Tên chương	Nội dung cơ bản
Chương II. Chất quanh ta	<p><i>Chất trong đời sống</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Mối quan hệ giữa chất và vật thể (trên cơ sở phân loại vật thể). – Chất rất phong phú và đa dạng như vật thể. – Chất có tính chất vật lí và tính chất hoá học. – Chất có 3 thể tồn tại chuyển hoá qua lại. – Chất cụ thể cần xem xét là oxygen (trong không khí). Không khí còn có nhiều khí khác ngoài oxygen. 	<p><i>Vật lí 6</i></p> <p>Chương II. Nhiệt học</p> <p>Từ bài 24 đến bài 29</p> <p><i>Hoá học 8</i></p> <p>Chương I. Chất – Nguyên tử – Phân tử</p> <p>Bài 2. Chất</p> <p>Chương II. Phản ứng hoá học</p> <p>Bài 12. Sự biến đổi chất</p> <p>Chương IV. Oxi. Không khí</p> <p>Chương V. Hidro – Nước</p> <p>Bài 36. Nước</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Chất ở trong vật sống, vật không sống, vật thể tự nhiên và vật thể nhân tạo. – Tính chất của chất, phân biệt hiện tượng vật lí và hiện tượng hoá học. – Thể lỏng, thể rắn, thể khí. – Sự chuyển thể của chất: nóng chảy, đông đặc, bay hơi, ngưng tụ, sôi. – Tính chất của oxi, điều chế và ứng dụng của oxi. – Các thành phần của không khí. – Các thành phần và tính chất của nước, vai trò của nước, chống ô nhiễm nguồn nước.

<p>Chương III. Một số vật liệu, nguyên liệu, nhiên liệu, lương thực – thực phẩm</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Khái niệm vật liệu, nguyên liệu, nhiên liệu, lương thực – thực phẩm. – Tính chất của một số vật liệu, nguyên liệu, nhiên liệu, lương thực – thực phẩm. – Thành phần của một số vật liệu, nguyên liệu, nhiên liệu, lương thực – thực phẩm. – Ứng dụng của một số vật liệu, nguyên liệu, nhiên liệu, lương thực – thực phẩm. 	<p><i>Hoá học 9</i></p> <p>Chương IV. Hidro cacbon. Nhiên liệu</p> <p>Bài 40. Dầu mỏ và khí thiên nhiên</p> <p>Bài 41. Nhiên liệu</p> <p>Chương V. Dẫn xuất của hidro cacbon. Polime</p> <p>Bài 52. Tinh bột và xenlulozơ</p> <p>Bài 53. Protein</p> <p>Bài 54. Polime</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Dầu mỏ – Trạng thái tự nhiên và thành phần của dầu mỏ – Khí thiên nhiên – Phân loại nhiên liệu – Sử dụng nhiên liệu hiệu quả – Thành phần chính có trong lúa, ngô, sắn – Ứng dụng của tinh bột (lương thực) – Trạng thái tự nhiên của protein (trong cơ thể người, động vật và thực vật) – Ứng dụng của protein. – Ứng dụng của polime: chất dẻo, cao su
<p>Chương IV. Hỗn hợp. Tách chất ra khỏi hỗn hợp</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Chất tinh khiết và hỗn hợp. – Phân biệt, nhận ra sự khác nhau của các loại hỗn hợp đặc biệt là khái niệm dung dịch. – Một số cách tách chất đơn giản. 	<p><i>Hoá học 8</i></p> <p>Chương I. Chất – Nguyên tử – Phân tử</p> <p>Bài 2 và bài 3</p> <p>Chương VI. Dung dịch</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Chất tinh khiết và hỗn hợp – Tách chất ra khỏi hỗn hợp – Thực hành về tính chất của chất và tách chất – Dung môi, chất tan, dung dịch – Sự hoà tan

Nhìn chung không có nhiều sự tương ứng trong các nội dung của hai CT. Một số nội dung trong CT KHTN có lại rải rác ở các CT Vật lí và CT Hoá học THCS. Yêu cầu cần đạt về PC, NL của CT KHTN và chuẩn kiến thức – kĩ năng của CT Hoá học khá khác biệt, một số yêu cầu không có trong phần Hoá học THCS.

Tuy nhiên, khá nhiều nội dung của KHTN 6 là những nội dung mà trước đây phải lên lớp 8, 9 HS mới được học. CT Khoa học mới của bậc Tiểu học có xu hướng giảm một số nội dung trước đây được học ở lớp 4 và lớp 5. Ví dụ, các thể của chất, sự chuyển thể, biến đổi hoá học, nhiệt, nguồn nhiệt, năng lượng nhiệt cần cho cuộc sống,... được trình bày ở các chương đầu của KHTN 6. Cần lưu ý là các nội dung “Em có biết?” trong SGK là các nội dung mở rộng, không nằm trong yêu cầu cần đạt của CT nên

không bắt buộc phải dạy trên lớp, cho mọi HS. Có thể trình bày những nội dung này ở những lớp có nhiều HS khá, giỏi khi có đủ thì giờ, hoặc hướng dẫn HS giỏi, yêu thích KHTN tự đọc ở nhà.

Sau đây là phần Hướng dẫn giảng dạy các chương II, III và IV, minh hoạ cụ thể cho những vấn đề đã được đề cập ở trên.